

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1. DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/64
Toplantı Tarihi/Sayısı : 28.11.2023/34
Karar Numarası : 2023/925
Başvuran : A. E.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Ermenek M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : Seyran Mah. Muzaffer Tutar Cad. Ermenek/KARAMAN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın yüzünde bulunan yara izine lazer tedavisi yapılması talebine ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran başvuru dilekçesinde özetle;

a. Yüzünde kalıcı bir iz bulunduğunu,

b. Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) aracılığı ile kendisiyle görüşülmesi veya kendisinin ceza infaz kurumunda ziyaret edilmesi talebi olduğunu belirtmiştir.

3. Başvuran ile 8/2/2022 tarihinde SEGBİS görüşmesi gerçekleştirmiştir. Başvuran görüşmede, yüzünde kalan izin psikolojisini bozduğunu, kalıcı çözüm için lazer tedavisi görmesi gerektiğini düşündüğünü aktarmıştır.

4. Muhatap Ermenek M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Mahpusun 13/1/2022 tarihinde yüzündeki yara için Karaman Devlet Hastanesinde muayene olduğu, Plastik Cerrahi Uzmanı tarafından yüzündeki izlerin geçmesi için gerekli ilaçların reçete edildiği, ilaçların Kurum tarafından düzenli olarak temininin yapılıp kendisine teslim edildiği,

b. Ayrıca Kurum revirinden destekleyici vitamin reçete edildiği ve Kurum tarafından karşılanarak kendisine teslim edildiği, başvuranın Karaman Eğitim ve Araştırma Hastanesi Cildiye Bölümüne olan sevkini 29/9/2021 tarihli dilekçesi ile iptal ettirmek istediğini bildirdiği,

c. Ayrıca başvuranın lazer tedavisi yaptırmak istediğine dair herhangi bir dilekçesi ve talebinin bulunmadığı,

ç. Mahpusun muayene olduğu; Kurum Reviri, Ermenek Devlet Hastanesi ve Karaman Eğitim Araştırma Hastanesi doktorlarının karar, öneri, randevu, istem ve tedavilerinin en ufak aksaklığa mahal vermeden gerçekleştirildiği, mahpusun sağlık sorunlarına yönelik şikâyetleri ile ilgili tüm işlemlerin özenle yerine getirildiği ifade edilmiştir.

5. Muhataptan alınan yazılı görüş başvurana iletilmiş ve kendisinden yazılı görüşü talep edilmiş ancak başvuran herhangi bir görüş sunmamıştır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumumuzun “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

7. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinde ise özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrası “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; (...) d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilmediği, (...) yönlerinden incelenir.” hükmünü haizdir.

9. Mezkur Yönetmelik'in “Karar türleri” başlıklı 65'inci maddesi şöyledir: “Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.”

10. Mezkûr Yönetmelik'in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67'nci maddesi: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurularla ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” hükmünü içermektedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. İhlal iddiasında bulunan kişinin iddialarını ispat etmesi genel kural olduğundan hukuki ve fiili deliller ile desteklenmeyen başvurular da açıkça dayanaktan yoksun kabul edilmektedir. Anayasa Mahkemesi (AYM), ispat yükümlülüğü başvurana ait olmasına rağmen başvuran tarafından soyut şekilde birtakım hükümlere atıfta

bulunulması ancak söz konusu hükümlerin nasıl ihlal edildiğinin açıklanmaması ve ispatlanmaması durumunda başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olduğuna karar vermiştir (AYM, *Muhittin KAYA*, B. No: 2013/1213, 04/12/2013, para. 32).

14. Somut başvuruda, başvuranın, yüzünde bulunan yaranın iz bırakmaması için gerekli tedavisinin yapılmadığı iddiasına ilişkin olarak muhatap Kurum iddianın gerçeği yansıtmadığını ifade etmiştir. Yapılan evrak incelemesinde; başvuranın muhtelif tarihlerde Ermenek Devlet Hastanesi ile Karaman Eğitim Araştırma Hastanesinde muayene ve tedavilerinin gerçekleştiği tespit edilmiştir. Ayrıca başvuranın söz konusu yarasının iyileşmesi ve yüzünde iz kalmaması için çeşitli ilaçların reçete edildiği ve bu ilaçların temin edildiği anlaşılmıştır. Başvuranın muhatap Kurumdan "lazer tedavisine" ilişkin mevcut bir talebinin bulunmadığı öğrenilmiştir. Bu nedenle bu talebin Kuruma başvurmadan önce Kanun'a aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilmesi şartını taşımadığı, başvuranın tedavisinin yapılmadığı yönündeki iddianın ise açıkça dayanaktan yoksun olduğu ve bu sebeple kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

15. Sonuç olarak açıkça dayanaktan yoksun olduğu ve muhataba başvuru şartını taşımadığı anlaşılan başvurunun kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

28/11/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye